

Polska

To warto wiedzieć – informacje
praktyczne

2015-07-13 14:25:53

Obywatele polscy przybywający do Brazylii jako turyści czy biznesmeni na okres do 90 dni w ciągu pół roku nie muszą starać się o wizy. Warto jednak pamiętać, że nie można przedłużyć swojego pobytu w tym kraju.

Jeżeli władze stwierdzą, że cudzoziemiec przebywa w kraju nielegalnie, w ciągu ośmiu dni musi on opuścić Brazylię i zapłacić grzywnę w wysokości ok. 300 dol. Zapłacenie grzywny jest warunkiem wydania pozwolenia na ponowny wjazd do tego kraju.

Obcokrajowiec, który nie opuści Brazylii, może zostać aresztowany nawet na 60 dni. Areszt może być przedłużony o kolejne 60 dni, do czasu deportacji.

Polacy, którzy chcą w Brazylii pracować, uczyć się lub osiąść na stałe, muszą postarać się o wizę. Nie jest to jednak proste, a zwłaszcza w przypadku wizy z prawem do pracy. Osoby takie wszystkie formalności muszą załatwiać jedynie w Wydziale Konsularnym Ambasady Brazylii w Warszawie, wraz z odbiorem wizy. Podstawą do wydania wizy studenckiej na czas nauki jest przyjęcie na studia, potwierdzone przez uczelnię. Członek najbliższej rodziny obywatela brazylijskiego otrzymuje automatycznie kartę stałego pobytu.

Przedłużenie wizy pobytowej długoterminowej (ponad 180 dni pobytu) trzeba zgłosić 30 dni przed upływem terminu jej ważności. Za niedotrzymanie tych terminów nakładana jest grzywna.

Paszport musi być ważny minimum 180 dni od dnia przekroczenia granicy. Przy przekraczaniu brazylijskiej granicy podróżni dostają kartę wjazdu, którą koniecznie trzeba zachować, ponieważ jest niezbędna podczas kontroli granicznej przy wyjeździe z Brazylii. Służby graniczne mogą żądać okazania biletu powrotnego oraz odpowiednich środków finansowych na czas pobytu (karty kredytowe, чеки podróżne bądź gotówka).

Przepisy prawne

Za nielegalny wwóz i wywóz, a także posiadanie narkotyków grozi kara pozbawienia wolności od 5 do 15 lat. W prawie istnieje pojęcie finansującego przemyt narkotyków, za co grozi kara od 8 do 25 lat pozbawienia wolności.

Ze względu na działalność zorganizowanych międzynarodowych grup przestępczych należy zachować szczególną ostrożność i w każdej sytuacji bezwzględnie unikać przyjmowania przesyłek, pakunków lub bagażu od przypadkowych osób.

W Brazylii obowiązuje bardzo rygorystyczne ustawodawstwo z zakresu ochrony środowiska. Osoby planujące indywidualne zwiedzanie obszarów szczególnie chronionych, np. rezerwatów przyrody, powinny wcześniej uzyskać szczegółowe informacje na temat zasad przebywania w tych regionach. Kłusownictwo jest przestępstwem federalnym, za które grożą dotkliwe grzywny, a nawet kara pozbawienia wolności do lat 3. Ścisłą ochroną objęta jest fauna i flora. Przebywanie na obszarze rezerwatów Indian wymaga specjalnego zezwolenia.

Przepisy celne

Przy wwozie i wywozie pieniędzy w kwocie do 10 tys. reali brazylijskich lub jej równowartości w walutach obcych nie ma obowiązku wypełniania deklaracji celnej. Wwiezienie większej kwoty należy zadeklarować. Wywóz więcej niż 10 tys. reali lub ich równowartości w walutach obcych jest możliwy tylko do wysokości kwoty zgłoszonej przy wwozie. Szczegółowych informacji o obowiązujących procedurach można zasięgnąć w brazylijskich placówkach dyplomatycznych i konsularnych lub na granicy.

Podczas odprawy celnej należy wypełnić odpowiednią deklarację i okazać ją służbom celnym. W razie stwierdzenia niezgodności deklaracji ze stanem faktycznym wymierzana jest dotkliwa kara finansowa.

Bezcłowo można wwozić upominki o łącznej wartości do 500 dol. Również w sklepach bezcłowych można nabyć towary o łącznej wartości 500 dol.

Przywóz telefonu komórkowego czy innego wartościowego sprzętu elektronicznego, który będzie używany na terenie kraju, trzeba zgłosić. Przewożona żywność powinna mieć pieczęć kontroli sanitarnej. Wywożenie okazów fauny i flory oraz produktów wykonanych ze skór zwierząt chronionych jest możliwe jedynie za specjalną zgodą kompetentnych władz. W Brazylii nie ma ogólnokrajowego podatku VAT i brazylijskie prawodawstwo nie przewiduje zwrotu podatków zapłaconych przez podróżującego.

Szczegółowe informacje znaleźć można na brazylijskiej stronie internetowej: <http://www.receita.fazenda.gov.br/aduana/viajantes/viajantechegbrasilsaber.htm>

Meldunek

W Brazylii nie ma obowiązku meldunkowego, jednak osoby podróżujące z wizą długoterminową (ponad 180 dni pobytu) muszą zarejestrować się na posterunku Policji Federalnej w ciągu 30 dni od daty wjazdu.

Ubezpieczenie

Jeśli nasze ubezpieczenie nie obejmuje pomocy za granicą, warto wykupić ubezpieczenie medyczne w Polsce lub w innym kraju. Biura podróży z reguły zapewniają pełne ubezpieczenie w pakiecie, jednak lepiej upewnić się, że tak faktycznie jest. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaleca wykupienie polis indywidualnych w firmach o międzynarodowej renomie, mających przedstawicielstwa w Ameryce Południowej – w przeciwnym razie ubezpieczenie może nie być honorowane. Wypożyczając samochód, należy wykupić pełne ubezpieczenie. Większość kierowców w Brazylii nie ma ubezpieczenia OC i w efekcie odzyskanie kosztów naprawy od sprawcy wypadku może nastąpić jedynie na drodze sądowej lub z wykupionego pełnego ubezpieczenia.

Szczepienia, służba zdrowia

Nie wymaga się szczepień od osób przybywających z Europy. Szczepienie przeciw żółtej febrze jest jednak szczególnie zalecane osobom podróżującym po następujących stanach: Acre, Amapá, Amazonas, Bahia, Dystrykt Federalny, Goiás, Maranhão, Mato Grosso, Mato Grosso do Sul, Minas Gerais, Pará, zachodnia część stanu Paraná (okolice wodospadów Iguazu), Rondônia, São Paulo i Tocantins. Świadectwa szczepień przeciw żółtej febrze wymagane są od osób wjeżdżających do Brazylii z krajów dotkniętych tą chorobą (wg władz brazylijskich dotyczy to głównie: Boliwii, Ekwadoru, Gujany Francuskiej, Kolumbii, Peru i Wenezueli). Szczepień należy dokonać co najmniej 10 dni przed przekroczeniem granicy.

Pożądanym jest również dokonywanie szczepień zgodnie z aktualnymi zaleceniami polskich służb sanitarnych. W porze deszczowej wzrasta liczba zachorowań na roznoszoną przez komary gorączkę denga (zdarzają się przypadki śmiertelne) oraz malarię. Nie ma szczepionek przeciwko dendze.

W rejonach tropikalnych powinno się wystrzegać się picia nieprzegotowanej wody.

Przychodnie i szpitale publiczne są bezpłatne w ramach posiadanego ubezpieczenia, ale usługi w nich świadczone są często na niskim poziomie. Wykupując polisę należy się upewnić, czy ubezpieczenie dotyczy bezpośredniej płatności czy też refundacji kosztów poniesionych z tytułu usług medycznych (w Brazylii obowiązuje system refundacji kosztów).

W szpitalu prywatnym doba kosztuje średnio od 100 do 200 dol. (bez opatrunków, badań, analiz). Koszt wizyty u lekarza ogólnego to około 100 dol., a wizyta u specjalisty może być droższa nawet dwu-trzykrotnie.

W Brazylii większość leków w aptekach jest dostępna bez recepty. Warto pamiętać, że nie zawsze nazwa leku polskiego odpowiada nazwie brazylijskiej. Wwożone lekarstwa należy wymienić w deklaracji celnej. Jeśli podróżny wybierający się do Brazylii na stałe przyjmuje leki i musi przywieść ze sobą większą ich ilość, to powinien uzyskać zaświadczenie od polskiego lekarza, zalegalizować je w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP, następnie zgłosić się z oryginałem i tłumaczeniem przysięgłym do Wydziału Konsularnego Ambasady Brazylii w Polsce i uzyskać jego legalizację. Zaświadczenie należy okazać brazylijskim służbom kontrolnym na granicy.

W miejscach, do których zwykle udają się polscy turyści, nie ma problemu z dostępem do służby zdrowia, w tym ze znalezieniem lekarza pediatry, ani z zakupem pokarmu dla niemowląt.

Informacje dla kierowców

W Brazylii wymagane jest międzynarodowe prawo jazdy, wskazane jest też posiadanie tłumaczenia tego dokumentu na język portugalski. To kraj o wysokim wskaźniku wypadków drogowych, dlatego warto zachować szczególną ostrożność na drogach m.in. ze względu na duże natężenie ruchu samochodów ciężarowych, oraz unikać prowadzenia po zmroku.

Nawierzchnie dróg są często w złym stanie technicznym, zaś same drogi źle oznakowane.

Podróż po kraju

Nie ma ograniczeń - z wyjątkiem rezerwatów przyrody, a także wydzielonych terenów zamieszkałych przez ludność indiańską, do których wjazd jest możliwy jedynie na podstawie specjalnego zezwolenia. W Brazylii podstawowe środki transportu to samoloty (ze względu na ogromne odległości) i autobusy. Sieć połączeń lotniczych jest bardzo rozbudowana, ale opłaty za bilety są wyższe niż w Europie. Zdarzają się strajki kontrolerów lotów i inne zdarzenia wpływające na płynność i punktualność ruchu lotniczego.

Między stanami kursuje dużo autobusów, a koszt przejazdu jest stosunkowo niski. Zdarzają się jednak napady rabunkowe na autobusy, szczególnie podczas kursów nocnych. Z uwagi na wysoką przestępczość należy zrezygnować z jazdy autostopem. Wskazane jest zachowanie dużej ostrożności przy wyborze miejsc noclegowych i kierowanie się wskazówkami przewodników międzynarodowych lub brazylijskich, mających odpowiednie uprawnienia. Lepiej też uważać na osoby podające się za przewodników turystycznych, którzy za swoje usługi pobierają bardzo wysokie opłaty.

Znajomość języków obcych jest w Brazylii bardzo słaba. Poza hotelami i dużymi ośrodkami turystycznymi, można się porozumieć praktycznie tylko w języku portugalskim.

Przyroda w Brazylii jest zdradliwa. Nie należy spożywać nieznanych owoców. Należy unikać kontaktu ze zwierzętami. Zdarzają się ukąszenia węży, skorpionów i owadów. Nie wolno wchodzić do stref zamkniętych w parkach narodowych.

Zdarzają się kradzieże przedmiotów z bagażu na lotniskach. Przedmioty wartościowe należy przewozić w bagażu podręcznym. Jeśli to możliwe, lepiej korzystać z odpowiednio oznakowanych radiotaksówek, szczególnie na lotniskach. Zawsze warto upewnić się zawczasu, ile będzie kosztował kurs. Na lotnisku międzynarodowym Tom Jobim w Rio de Janeiro zdecydowanie należy korzystać z korporacji taksówkowych lub klimatyzowanego autokaru firmy REAL, który zawozi pasażerów do miejscowych hoteli.

Godziny pracy urzędów

Biura, zarówno publiczne, jak i prywatne, są zwykle otwarte od ósmej rano do południa, następnie od drugiej do szóstej. Małe sklepy pracują zazwyczaj godziny od 8:30 do 18:00. Centra handlowe i supermarkety od 10:00 do 22:00.

Bezpieczeństwo

We wszystkich, a zwłaszcza w wielkich miastach trzeba zachować szczególną ostrożność. Dotyczy to przede wszystkim miast: Rio de Janeiro, Vitoria, São Paulo, Salvador, Recife, Fortaleza i Manaus. Kradzieże i napaści na turystów są bardzo częste a zagrożenie przestępczością pospolitą bardzo duże. Coraz więcej polskich turystów przyjeżdża do regionu Nordeste (Północny Wschód) – Ambasada RP w Brasillii notuje przypadki pobicia i rabunku w Fortalezie w stanie Ceará.

W całym kraju zdarzają się napady z bronią w rękę i porwania, również turystów zagranicznych. Osoby zaatakowane powinny bezwzględnie, dla własnego bezpieczeństwa, oddać posiadane przedmioty, nie stawiać oporu i nie dyskutować.

Warto unikać bocznych ulic oraz dzielnic uważanych za niebezpieczne. Nie należy poruszać się w nocy – jeżeli zaistnieje taka konieczność, trzeba szukać miejsc uczęszczanych i oświetlonych, patrolowanych przez policję. Największe ryzyko jest po zmroku i nad ranem, jednakże napaść może zdarzyć się również w biały dzień.

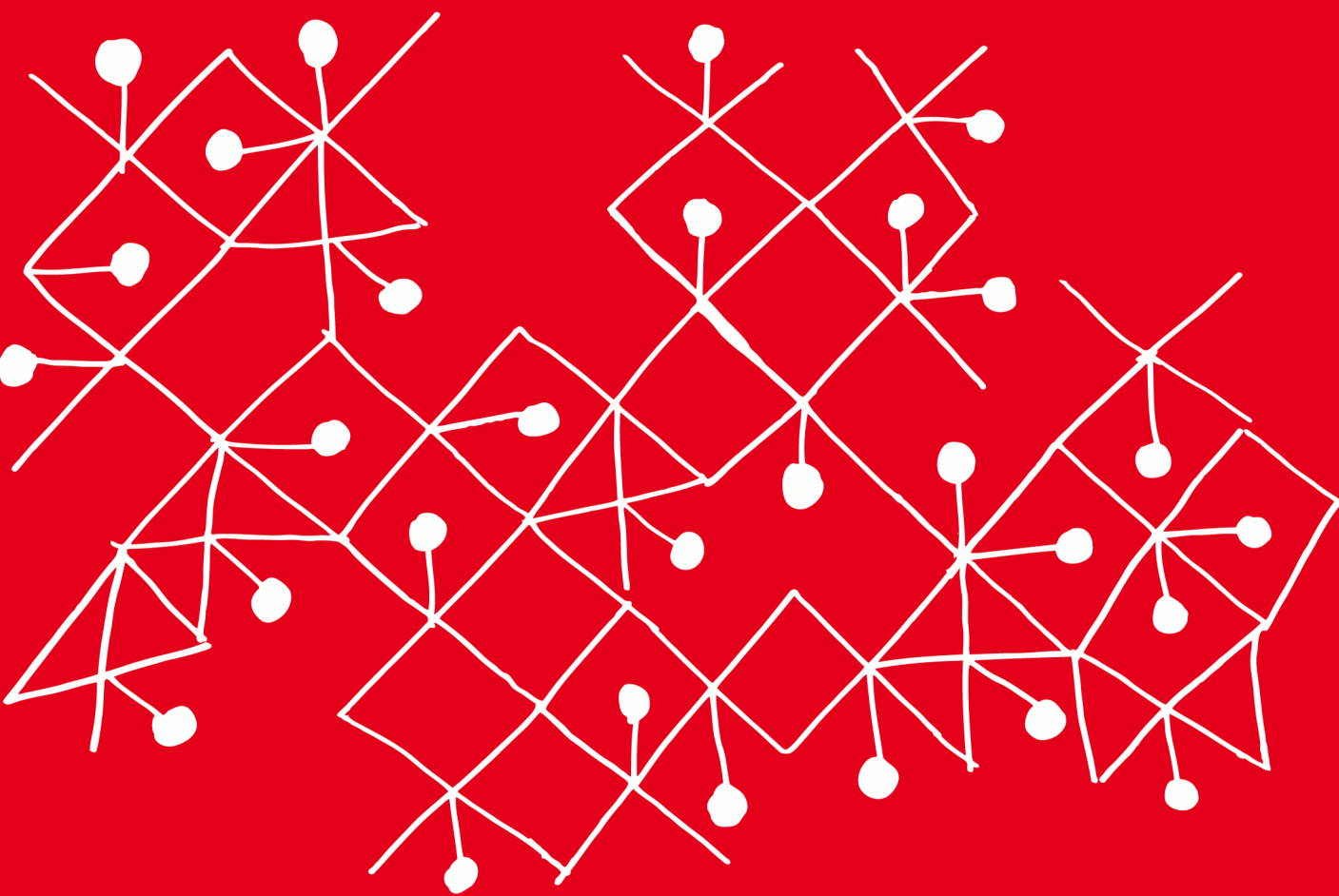
Turyści powinni zachować ostrożność na plażach, w pobliżu hoteli, dyskotek, klubów nocnych, banków i bankomatów, gdyż tam przestępcy najczęściej czekają na swoje ofiary. Przypadki kradzieży w miejskich autobusach, na lotniskach są również bardzo częste. Wskazane jest zachowanie ostrożności, gdy ktoś nieznamy proponuje pomoc lub podwiezienie. Najlepiej korzystać wyłącznie z taksówek zrzeszonych w korporacjach (zwłaszcza radiotaksówek). Nie należy nosić przy sobie kosztowności, zwłaszcza zegarków i biżuterii oraz innych cennych przedmiotów, szczególnie w miejscach odwiedzanych tłumnie przez turystów, jak np. plaże Copacabana, Leblon, Ipanema w Rio de Janeiro. Na plażę najlepiej zabierać tylko przedmioty absolutnie niezbędne. Ważne dokumenty i większe sumy pieniędzy należy deponować w hotelowych sejfach. Dobrym pomysłem jest zrobienie kserokopii paszportu i pozostawienie oryginału w hotelu. Czas oczekiwania na paszport tymczasowy w miejsce utraconego może być długi, jeśli utrata nastąpiła w miejscu znacznie oddalonym od najbliższej polskiej placówki. Dotyczy to zwłaszcza północy i północnego wschodu Brazylii. Pod żadnym pozorem nie należy wymieniać obcej waluty na reale u przypadkowych osób na ulicy.

W większych ośrodkach turystycznych działa policja turystyczna DEATUR, której obowiązkiem jest udzielanie pomocy turystom, którzy stali się ofiarą przestępstw lub wypadków. W przypadku kradzieży należy natychmiast udać się na policję oraz żądać wydania protokołu policyjnego (boletim de ocorrência), co ułatwi ewentualne późniejsze uzyskanie odszkodowania. Jeśli policja nalega na przeprowadzenie badania lekarskiego, trzeba wyrazić zgodę. Zawsze należy prosić o umożliwienie kontaktu z dowolną polską placówką dyplomatyczno-konsularną.

Podstawowa zasada bezpieczeństwa w miejscach publicznych to niezwracanie na siebie uwagi i nieposiadanie przy sobie niczego cennego. Dobrze mieć ukrytą kieszonkę pod ubraniem do przechowywania pieniędzy lub tzw. „fałszywy portfel” (zawierający banknot i kilka monet, nieaktywną kartę bankomatową), aby w razie napadu oddać go złodziejowi. Nie należy dyskutować z napastnikiem, ponieważ może się to skończyć tragicznie. Należy również zachować ostrożność, posługując się telefonem komórkowym w miejscach publicznych, zwłaszcza na plażach. Aparaty fotograficzne i kamery wideo lepiej nosić schowane w torbie.

Trzeba też uważać na AIDS. W Ameryce Łacińskiej żyje ok. 1,6 mln osób zarażonych tą chorobą, a w samej Brazylii ok. 650 tys. W tym kraju 34 proc. zarażonych stanowią kobiety. W niektórych miejscach w Brazylii 60 proc. osób uzależnionych od narkotyków to nosiciele wirusa HIV.

Źródło: MSZ

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego